

Br: 03-02-430/23-973/2

Podgorica, 16.02.2023. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću -

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga sporazuma između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Albanije o zajedničkom održivom upravljanju ribarstvom na Skadarskom jezeru i rijeci Bojani*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga sporazuma* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da je cilj Sporazuma razvoj ribljih resursa Skadarskog jezera i rijeke Bojane putem usaglašenih propisa o ribarstvu i koordinisanog upravljanja ribljim fondom i ribarstvom, uz mjere zaštite kojima bi se osigurao ekološki, ekonomski i društveno održiv ribolov uz dostojan životni standard ribarskih zajednica.

Za uspostavljanje saradnje formiraće se Zajednički komitet za ribarstvo za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu koji će izdavati preporuke za usaglašavanje mjera na očuvanju održivog ribarstva u predmetnom području. Komitet će se formirati nakon potpisivanja Sporazuma nakon čega će se precizirati precizna raspodjela budžetskih sredstava za 2023. godinu, kao i budžet za naredni srednjoročni period po izdacima i izvorima finansiranja. Sporazum ostaje na snazi na neodređeno vrijeme, dok jedna od strana ne raskine Sporazum.

Takođe se navodi da će se finansijska pitanja koja se odnose na sprovođenje Sporazuma osigurati iz internih i međunarodnih izvora i to kroz nacionalno kofinansiranje koje bude planirano godišnjim Zakonom o budžetu kao i kroz međunarodne projekte – Midas 2 i IPA.

U dijelu Izvještaja o analizi uticaja propisa koji se odnosi na fiskalni uticaj propisa, naglašeno je da su sredstva u iznosu od 35.000,00€ za mjere koje proističu iz Sporazuma, a koje će se implementirati u 2023. godini obezbijedene u okviru sredstava koja su opredijeljena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (organizacioni kod 41101) na programu Ribarstvo (programski kod 16 004), potprogram Podrška ribarstvu (programski kod 16 004 001), aktivnost Slatkovodno ribarstvo (programski kod 16 004 001 003) na izdatku 4181 – Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga.

Mjere u 2023. godini odnose se na angažovanje eksperata i posmatrača za usaglašavanje upravljanja ribarstvom, harmonizaciju zakona i propisa, izradu Ribolovne osnove za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu, Plan upravljanja jeguljom, zajedničku borbu i eliminacija krivolova i krijumčarenja i zajedničku analizu podataka i informacija.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog sporazuma*, uz napomenu da se potrebna sredstva za njegovu implementaciju u 2023. godini

usklade sa sredstvima opredijeljenim Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (organizacioni kod 41101) Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. Godinu („Sl. list CG“ br. 152/22). Dodatno, Ministarstvo finansija ukazuje da će iznos potrebnih sredstava za implementaciju mjera, koje u narednom periodu bude definisao Zajednički komitet za ribarstvo za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu, biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjih zakona o budžetu.

Pored navedenog ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“ br. 145/21) kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	Nacrt sporazuma između Ministarstva poljoprivrede I ruralnog razvoja Albanije I Ministarstva poljoprivrede, šumarstva I vodoprivrede Crne Gore o zajedničkom upravljanju ribarstvom na Skadarskom jezeru I rijeci Bojani
1. Definisane probleme	<ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
	<ul style="list-style-type: none"> - Problemi koje treba da riješi potpisivanje ovog sporazuma su: neusaglašeni zakoni i propisi (najmanje iskrcajne veličine ulova po vrstama, lovostaj, oblasti zabranjenih za ribolov, dozvoljeni ribolovni alati, regulisanje pristupa ribarstvu); nema razmjene informacija o upravljanju ribarstvom (ribolovni napor, izdavanje dozvola, praćenje, kontrola nadzor); eliminacija krivolova i krijumčarenja; koordinacija sa drugim vrstama korišćenja voda (upravljanje vodnim resursima, zaštita prirode, turizam) - Radi unaprijeđenja stanja u oblasti ribarstva potrebno je angažovanje eksperata iz različitih specijalnosti. - Posljedica problema je otežano adekvatno upravljanje ribljim resursima, jer su Skadarsko jezero I Rijeka Bojana zajednički resurs sa Albanijom. - Nema oštećenih subjekata. - U slučaju opcije "status quo" stanje u ovoj oblasti bi stagniralo.
2. Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti uskladenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
	<ul style="list-style-type: none"> - Cilj ovog Sporazuma jeste zajednička posvećenost održavanju i razvoju ribljih resursa Skadarskog jezera i rijeke Bojane putem usaglašanih propisa o ribarstvu i koordinisanog upravljanja ribljim fondom i ribarstvom, te mjerama zaštite sa ciljem da se osigura da ribolov bude ekološki, ekonomski i društveno održiv, uz istovremeno njegovanje dinamičnog sektora ribarstva i obezbjeđivanje dostojnog

životnog standarda ribarskim zajednicama.

- Usklađenost sa Strategijom ribarstva Crne Gore 2015-2020 sa akcionim planom za prenošenje, implementaciju i sprovođenje pravne tekovine EU.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Postoje dvije opcije. Prva opcija je „status quo“ da se sporazum ne potpiše i ta opcija nije prihvatljiva jer su Skadarsko jezero i rijeka Bojana zajednički resurs Crne Gore i Albanije nije prihvatljiva. Trenutno je upravljanje ribljim fondom fokusirano na nacionalne teritorije jezera, zakoni između Albanije i Crne Gore nisu harmonizovani i dolazi do degradacije zajedničkog ribljeg fonda i njihovog staništa. Druga opcija je preferirana opcija, a to je potpisivanje sporazuma, formiranje zajedničkog Komiteta za ribarstvo za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu, a nakon toga i osnivanje zajedničkih savjetodavnih grupa, tematskih radnih grupa, angažovanje eksperata i posmatrača, koji će pospješiti saradnju i upravljanje ribarstvom na Skadarskom jezeru i rijeci Bojani
- Preferirana opcija je potpisivanje sporazuma, formiranje zajedničkog Komiteta za ribarstvo za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu, a nakon toga i osnivanje zajedničkih savjetodavnih grupa, tematskih radnih grupa, angažovanje eksperata i posmatrača, koji će pospješiti saradnju i upravljanje ribarstvom na Skadarskom jezeru i rijeci Bojani

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja u propisu uticaće pozitivno na sve zainteresovane strane, direktno i indirektno na ribare i njihove porodice, na priobalno stanovništvo, na eliminaciju krivolova, na zaštitu i održivo korišćenje ribljeg fonda, monitoring stanja resursa ribe na Skadarskom jezeru kao cjelini, monitoring stanja jegulje (*Anguilla anguilla*) koja je na Crvenoj listi ugroženih vrsta kojom upravlja Međunarodna unija za zaštitu prirode (IUCN). Negativnih uticaja nema.
- Nema troškova za građane i privredu.

- Vidjeti odgovor u prvoj alineji.
- Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata.
- Propis neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Sporazum o zajedničkom upravljanju ribarstvom utiče na izdvajanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za 2023 godinu, i to sa Programa 16 004 – ribarstvo, potprogram 16 004 001 – podrška ribarstvu, aktivnost 16 004 001 003 – slatkovodno ribarstvo u iznosu od 35.000,00 €. Na izdatku 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga, planirana su sredstva za mjere koje se odnose na angažovanje eksperata i posmatrača za usaglašavanje upravljanja ribarstvom, harmonizaciji zakona i propisa, izrada Ribolovne osnove za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu, Plan upravljanja jeguljom, zajednička borba i eliminacija krivolova i krijumčarenja, zajednička analiza podataka i informacija.
- Finansijska sredstva su obezbjeđena Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2023 kod potrošačke jedinice Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kroz Agrobudžet za tekuću godinu, i to prema potrebi zajedničkog Komiteta za ribarstvo za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu koji će se formirati nakon potpisivanja Sporazuma i kada će se precizirati raspodjela budžetskih sredstava za 2023, kao i budžet za naredni period po izdacima izvora finansiranja, a o čemu ćemo obavještavati Ministarstvo finansija. Sporazum ostaje na snazi na neodređeno vrijeme, dok jedna od strana ne raskine Sporazum. S tim u vezi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede će se obraćati godišnje za izdvajanje sredstava za predmetno finansiranje.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, a Finansijska pitanja koja se odnose na sprovođenje Sporazuma biće osigurana iz

internih i međunarodnih izvora (nacionalno kofinansiranje planiranog godišnjim zakonom o Budžetu, Međunarodni projekti – Midas 2 i IPA)

- Vidjeti odgovor iz prve i druge alineje.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Ovi finansijski izdaci su gruba procjena, a detaljniji finansijski plan će biti donešen nakon potpisivanja Sporazuma i tada se utvrđuje budžet, podijela izdataka i izvori finansiranja (interni i međunarodni izvori).
- Problemi postoje jer još uvijek nema finansijskog plana, koji će biti donešen formiranjem zajedničkog Komiteta za ribarstvo za Skadarsko jezero i rijeku Bojanu, a koji je sastavljen od po tri (3) predstavnika sa obje strane, zvanično se imenuju u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.
- Nisu postajale sugestije Ministarstva finansija.
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Korišćena je eksterna ekspertska podrška, kroz implementaciju projekta „Očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta na Prespanskom, Ohridskom i Skadarskom jezeru“, komponenta održivo ribarstvo, koji sprovodi Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ).

- Vršene su ciljane konsultacije, sa zainteresovanim subjektima (Predstavnicima nauke, ribari, Upravljači prirodnim dobrom, predstavnici ministarstva).
- Glavni rezultati konsultacija su stavovi zainteresovanih strana koji su prihvaćeni i to: održivo korišćenje i zaštita ribljeg fonda, usaglašavanje upravljanja ribarstvom, razmjena informacija o upravljanju ribarstvom, borba i eliminacija krivolova i krijumčarenja, zajednička analiza podataka i informacija kao i koordinacija sa drugim vrstama korišćenjem voda.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema prepreka za implementaciju propisa.
- Formiranje Komiteta, Zajedničkih savjetodavnih grupa, sastavljenih od eksperata, predstavnika privrednih ribara i drugih relevantnih zainteresovanih strana.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva predstavljaju

izvještaji u kojima će se prikazati realizovane aktivnosti rada Komiteta.

- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede biće zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica, 08.02.2023. godine

MINISTAR

Vladimir Joković

